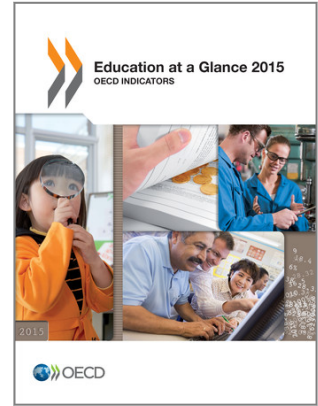

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2015

OECD Indicators

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/eag-2015-en

Tek Bakışta Eğitim 2015

OECD Göstergeleri

Türkçe Özet

İşgücü piyasasında ve hayatta eğitim, çaba göstermeye değerdir...

Yüksek öğrenim görmüş yetişkinlerin ortalama %80'i istihdam altındayken yüksek öğrenim dışındaki üst orta öğrenimi veya orta öğrenim sonrası eğitimi almış olan kişiler için bu oran %70'in üzerinde, düzgün bir orta öğrenim görmemiş yetişkinlerde ise %60'tan fazladır. Yüksek öğrenim görmüş yetişkinler aynı zamanda en üst seviyede eğitim olarak üst orta öğrenim almış yetişkinlere göre yaklaşık %60 daha fazla kazanmaktadırlar. Bir yetişkinin eğitim seviyesi ve becerileri yükseldiğinde istihdam oranları ve kazançlar da genel olarak artış göstermektedir; fakat işgücü piyasasında diploma veya lisans hala bir işçinin becerilerinin temel göstergesi olarak görülmektedir.

Bu avantajlar gözönünde bulundurulduğunda OECD ülkelerinde artan sayıda genç yetişkin yüksek öğrenim yapmaya çalışmaktadır. Ortalama olarak OECD ülkeleri ve Yetişkin Vasıfları Anketine (PIAAC) katılan ulusal-altı kuruluşlar genelinde 2012'de 25-34 yaşındaki öğrenci olmayan kişilerin %22'si - bu grup dahilinde Kore'de %47 - ebeveynleri almamış olsa bile kendileri yüksek öğrenim görmüştür. Bu "yüksek öğrenim görmüş birinci-nesil yetişkinler" ile ebeveynleri de kendileri de yüksek öğrenimi tamamlamış olan yetişkinler benzeri istihdam oranlarını paylaşmaktadırlar ve benzeri çalışma alanlarına girmeye çalışmaktadırlar. Bu da bir ailede ilk defa yüksek öğrenim almış olmanın hiçbir şekilde dezavantaj olmadığını ortaya koymaktadır.

Veriler göstermektedir ki, her ne kadar lisans programlarına giriş oranı, mastır veya doktora programlarına giriş oranından çok daha yüksek olsa da, sadece lisans derecesi olanlara göre mastır derecesi olan yetişkinler için işgücü piyasasında daha fazla fırsat - ve daha yüksek kazanç imkanı - bulunmaktadır. Lisans veya muadili derecesi olup istihdam edilmiş yetişkinler, üst orta öğrenimli olup istihdam edilen yetişkinlere göre %60 daha fazla para kazanmakta fakat mastır, doktora veya muadil derecesi olanlar iki katından fazla kazanmaktadırlar.

Ancak eğitimin faydaları sadece finansal değildir. Yüksek eğitim görmüş olan yetişkinlerin sağlıklarının iyi olduğunu, gönüllü faaliyetlerinde yer almakta olduklarını, başkalarına güven duyduklarını ve devlet yönetiminde söz sahibi olduklarını hissettiklerini ifade etmeleri daha muhtemeldir. Başka bir deyişle daha eğitilmiş yetişkinler, etraflarındaki dünya ile daha fazla içiçe olma eğilimi göstermektedirler.

... her ne kadar eşitsizlikler devam etse de

Eğitim seviyesindeki cinsiyet farklılıklarında daralmaya - ya da hatta tersine eğilime - rağmen bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) gibi birtakım eğitim alanlarında kadınlar hala eksik temsil edilmektedir. Her ne kadar istihdamdaki cinsiyet açıklığı, daha düşük eğitim seviyesinde olanlara göre yüksek öğrenimli genç yetişkinler arasında çok daha dar olsa da genç kadınların istihdam edilmesi genç erkeklere göre daha az muhtemeldir.

Veriler aynı zamanda kazançlar üzerindeki en güçlü etkinin, yetişkinlerin kendi eğitim seviyesinde olduğunu göstermektedir. Aldıkları en yüksek seviyedeki eğitim, yüksek öğrenim dışındaki üst orta eğitim veya orta eğitim sonrası eğitim olan yetişkinlerle karşılaştırıldığında yüksek öğrenimli yetişkinlerin (aylık kazanç itibarıyla) en çok kazanan ilk %25'teki yetişkinler arasında yer alması daha muhtemeldir.

2010 ile 2012 yılları arasında eğitime yapılan kamu harcamaları, birçok OECD ülkesinde düşmüştür.

Eğitim sektöründe, 2008 küresel ekonomik krizine gecikmeli bir reaksiyon hissedilmiştir. Yavaşlamanın ardından 2010 ile 2012 arasında GSYİH artmaya başladığında eğitim kurumlarına yapılan kamu harcamaları da, OECD ülkelerinin üçte birinde düşüş göstermiştir.

2008 yılındaki ekonomik gerilemenin ilk ve orta okul öğretmenlerin maaşları üzerinde doğrudan etkisi olmuştur. Krizin hemen ardından gelen yıllarda, her ne kadar bazı ülkeler yavaş bir toparlanmaya geçmiş olsa da öğretmenlerin maaşları dondurulmuş veya kesintiye tabi tutulmuştur; öyle ki maaşlarda reel anlamda artış yaşanan ülkelerin sayısı 2008 ile 2013 arasında iki OECD ülkesinin birine gerilemiştir. Öğretmenler ile benzeri eğitimli çalışanlar arasındaki ciddi maaş açığının daraltılmasında bu eğilimlerin hiçbir etkisi olmamıştır. İlkokul öncesi ve ilkokul öğretmenleri, OECD ülkeleri genelinde ortalama olarak benzeri eğitimli, tam zamanlı, bütün yıl çalışan işçilerin maaşının %78'ünü kazanmaktadır, alt orta öğrenim öğretmenlerine bu kriter maaş seviyesinin %80'i, üst orta öğrenim öğretmenlerine ise %82'ü ödenmektedir. Rekabet düzeyi düşük kalan bu maaşlar, en iyi adayları öğretmenlik mesleğine çekmeyi zorlaştıracaktır.

Finansmandaki kesintiler aynı zamanda öğretmenlerin profesyonel gelişim faaliyetlerini de tehdit edebilmektedir. PISA verileri, okullara yönelik bilişim ve iletişim teknolojilerindeki (ICT) artan yatırımlara rağmen öğretmenlerin bu araçları sistematik olarak kullanmadığını ortaya koymaktadır. Esasen 2013 OECD Öğretim ve Öğrenim Uluslararası Anketine (TALIS) katılan öğretmenler, profesyonel gelişime en çok ihtiyaç duydukları alanlardan birinin ICT öğretim becerilerini geliştirmek olduğunu bildirmişlerdir.

Diğer bulgular

- 2012 yılında OECD ülkeleri GSYİH'larının ortalama %5.3'ünü ilk öğrenimden yüksek öğrenime kadar değişen eğitim kurumlarına harcamışlar; verileri mevcut olan 11 ülke, GSYİH'sının %6'dan fazlasını harcamıştır.
- Eğitim, büyük ölçüde kamu tarafından finanse edilmektedir fakat özel kaynaklardan en büyük oranda fonu yüksek öğrenim kurumları almaktadır. 2000 ile 2012 arasında yüksek öğrenim kurumlarına yönelik kamusal finansmanın ortalama payı, 2000'deki %69 seviyesinden 2012'de %64'e gerilemiştir.
- İlk çocuk yıllarındaki eğitim, göçmenlik geçmişi olan öğrencilerde bilhassa yararlı olmuştur.
- 2012 yılında OECD Uluslararası Öğrenci Değerlendirmesi Programına (PISA) katılan ülkelerin ve ekonomilerin tümünde okuma performansındaki cinsiyet açıklığı, basılı yayınların okunmasıyla karşılaştırıldığında dijital yayınların okunmasında daha dardır. Dijital yayınların okunmasında kızların performansı, erkeklere göre ortalama 26 puan daha yüksek olup basılı yayınların okunmasındaki ortalama değer 38 puandır - yani yaklaşık bir yıl boyunca okula devam etmenin muadilidir.
- Yüksek öğrenim dışındaki mesleki üst orta eğitim veya orta öğretim sonrası eğitim vasfı bulunan yetişkinlerin yaklaşık %77'si istihdam altındadır - ki bu, en yüksek eğitim seviyesi genel üst orta eğitim olan yetişkinlere göre yüzde 7 daha yüksek bir seviyedir.
- 20-24 yaşlarındaki beş kişiden biri ne istihdam edilmektedir ne de eğitim veya öğrenim görmektedir.
- Bilişim ve iletişim teknolojisinde ve problem çözümünde iyi vasıfları olan istihdam altındaki yetişkinlerin yaklaşık %57'si, işverenlerin sponsorluğunu yaptığı örgün ve/veya örgün olmayan eğitime katılmaktadır; bilgisayar kullanamayan ve problem çözme becerileri eksik olan yetişkinlerin sadece %9'u bu gibi programlara katılmaktadır.
- Sınıfların daha büyük olması ile öğretim ve öğrenime daha az zaman harcanması ve sınıfta düzenin korunmasına daha fazla zaman harcanması arasında karşılıklı bir ilişki vardır. Ortalama büyüklükte bir sınıfa bir yeni öğrenci eklenmesi, öğretim ve öğrenim faaliyetlerine harcanan zamanda yüzde 0.5 puanlık azalmayla bağlantılıdır.

- OECD ülkeleri genelindeki öğretim gücü yaşanmaktadır: 2013'te orta öğretim okullarındaki öğretmenlerin %36'sı en az 50 yaşındaydı. Bu oran, karşılaştırılabilir verileri olan ülkeler arasında 2005 ile 2013 arasında ortalama yüzde 3 puan artmıştır.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2015), *Education at a Glance 2015: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2015-en